

**ОТВОРЕН ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНД
ВФП БОНД**

**Финансиски извештаи
и Извештај на независните ревизори
за годината што завршува на
31 декември 2022**

СОДРЖИНА:

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 - 2
Биланс на состојба или извештај за нето имотот на инвестицискиот фонд	3
Биланс на успех или извештај за добивката или загубата на фондот	4
Извештај за промени на нето – имотот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7 – 28
Прилози	
Додаток – Извештај за работа на ВФП Бонд о.ф. во 2022 година	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ**ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ НА УДЕЛИ НА ОТВОРЕН ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНД ВФП БОНД**

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ОТВОРЕН ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНД ВФП БОНД (во понатамошниот текст "Фондот"), кои се состојат од биланс на состојба или извештај за нето имотот на инвестицискиот фонд на ден 31 декември 2022 година и биланс на успех или извештај за добивката или загубата на фондот, извештај за промени на нето – имотот и извештај за паричните текови за годината што завршува на 31 декември 2022 година, и прегледот на значајни сметководствени политики и останати белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на Друштвото за управување со Фондот - ВФП ФОНД МЕНАџМЕНТ АД, Скопје (во понатамошниот текст „Раководството“) е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Комисијата за хартии од вредност и сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со ревизорските стандарди кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Фондот со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Фондот. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ НА УДЕЛИ НА ОТВОРЕН ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНД ВФП БОНД (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи на ОТВОРЕН ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНД ВФП БОНД за годината што завршува на 31 декември 2022 година, се подготвени во сите материјални аспекти, во согласност со регулативата на Комисијата за хартии од вредност и сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото за управување со Фондот - ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД, Скопје е одговорно за изготвување на Извештај за работа на ВФП БОНД во 2022 година (додаток кон финансиските извештаи) и во согласност со Законот за Законот за инвестициски фондови. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на Извештајот за работа на ВФП БОНД во 2022 година и финансиски извештаи на Фондот. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Северна Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во Извештајот за работа на ВФП БОНД во 2022 година се конзистентни со приложените ревидирани финансиски извештаи на Фондот за годината што завршува на 31 декември 2022 година.

МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје

Ненад Рангеловиќ
Управител

Ненад Рангеловиќ
Овластен ревизор

Скопје
17 март 2023 година

БИЛАНС НА СОСТОЈБА ИЛИ ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕТО ИМОТОТ НА ИНВЕСТИЦИСКИОТ ФОНД

На ден 31 декември 2022

(Во денари)

	Белешка	31 декември 2022	31 декември 2021
СРЕДСТВА			
Финансиски средства			
Парични средства и парични еквиваленти	7	10,608,454	2,273,762
Вложувања во хартии од вредност и депозити			
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	8	288,532,280	318,730,103
Вложувања кои се чуваат до доспевање	9	16,764,459	46,109,374
Вкупно вложувања во хартии од вредност и депозити		315,905,193	367,113,239
Останати средства			
Побарувања по основ на камата и останати средства	10	6,790,398	6,941,799
		6,790,398	6,941,799
Вкупно средства		322,695,591	374,055,038
ОБВРСКИ			
Останати обврски			
Обврски кон друштвото за управување со фондови	11	335,038	494,247
Обврски кон депозитарната банка		46,401	54,119
Обврски по основ на дозволени трошоци на фондот		59,887	61,836
Обврски по основ на исплата на имателите на удели		65,000	-
Останати обврски		-	18,001
Вкупно обврски		506,326	628,203
Нето имот на Фондот		322,189,265	373,426,835
Број на издадени удели		2,910,889.2039	3,159,721.2506
Нето имот по удел		110.6841	118.1835
Издадени удели на Фондот		812,763,920	775,643,763
Повлечени удели на Фондот		(494,734,872)	(428,838,366)
Добивка / (загуба) од тековниот период		(22,461,221)	7,419,599
Задржана добивка / (загуба) од претходните периоди		26,621,438	19,201,839
Вкупно обврски спрема изворите на средства		322,189,265	373,426,835
Вкупно обврски и нето имот на Фондот		322,695,591	374,055,038

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

Овие финансиски извештаи се прифатени и одобрени од страна на Одборот на директори на ВФП ФОНД
МЕНАЏМЕНТ АД, Скопје на 24 февруари 2023 година.

Одобрено од:

Петар Андреевски

Главен извршен директор:

БИЛАНС НА УСПЕХ ИЛИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКАТА ИЛИ ЗАГУБАТА НА ФОНДОТ
За годината што завршува на 31 декември 2022
(Во денари)

	<u>Белешка</u>	<u>31 декември 2022</u>	<u>31 декември 2021</u>
Приходи од вложувања			
Реализирани добивки од продажба на финансиски инструменти	12	1,292,341	267,733
Приходи од камата и амортизација на премија (дисконт) на средства со фиксно доспевање	13	11,210,429	11,419,067
Позитивни курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност)	14	12,236,650	3,403,997
Приходи од дивиденди	15	1,683,613	1,470,878
Останати приходи		<u>29,176</u>	<u>13,172</u>
Вкупно приходи од вложувања		<u>26,452,209</u>	<u>16,574,847</u>
Расходи			
Реализирани загуби од продажба на финансиски инструменти	12	(3,978,625)	(336,130)
Негативни курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност)	14	(5,807,143)	(2,524,728)
Расходи од односите со друштвото за управување	16	(3,284,724)	(3,646,994)
Надоместок на депозитарната банка	17	(729,366)	(778,473)
Трансакциски трошоци	18	(42,845)	(64,319)
Останати дозволени трошоци на Фондот	19	<u>(12,583,561)</u>	<u>(876,031)</u>
Вкупно расходи		<u>(26,426,264)</u>	<u>(8,226,675)</u>
Нето добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност		<u>25,945</u>	<u>8,348,172</u>
Нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност и деривативни инструменти			
Нереализирани добивки / (загуби) на вложувањата во финансиски инструменти	20	(25,120,003)	(6,916,846)
Нето курсни разлики од вложувања во хартии од вредност	21	<u>2,632,837</u>	<u>5,988,273</u>
Вкупно нереализирани добивки/ (загуби) од вложувања во хартии од вредност и деривативни инструменти		<u>(22,487,166)</u>	<u>(928,573)</u>
Нето зголемување / (намалување) на нето имотот од работењето на Фондот		<u>(22,461,221)</u>	<u>7,419,599</u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ НА НЕТО – ИМОТОТ
За годината што завршува на 31 декември 2022
(Во денари)

	31 декември 2022	31 декември 2021
Зголемување / (намалување) на нето-имотот од работењето на Фондот		
Нето добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност	25,945.09	8,348,172
Вкупно нерелизирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност и деривативни инструменти	<u>(22,487,166)</u>	<u>(928,573)</u>
Зголемување / (намалување) на нето-имотот од работењето на Фондот	<u>(22,461,221)</u>	<u>7,419,599</u>
Приливи од продажба на издадени документи за удел / акции на Фондот	37,120,157	175,280,520
Одливи од повлекување на удели / акции на Фондот	<u>(65,896,506)</u>	<u>(154,398,736)</u>
Вкупно зголемување / (намалување) од трансакции со акции / удели на Фондот	<u>(28,776,349)</u>	<u>20,881,784</u>
Вкупно зголемување / (намалување) на нето-имотот	<u><u>(51,237,570)</u></u>	<u><u>28,301,383</u></u>
Нето-имот		
На почетокот на периодот	<u>373,426,836</u>	<u>345,125,452</u>
На крајот на периодот	<u>322,189,266</u>	<u>373,426,835</u>
Број на издадени / (повлечени) удели на Фондот		
Издадени удели / акции на Фондот во периодот	7,272,440.1881	6,941,902.7698
Повлечени удели / акции на Фондот во периодот	<u>(4,361,550.9842)</u>	<u>(3,782,181.5192)</u>
Број на удели / акции на Фондот	<u><u>2,910,889.2039</u></u>	<u><u>3,159,721.2506</u></u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината што завршува на 31 декември 2022
(Во денари)

	<u>Белешка</u>	<u>31 декември 2022</u>	<u>31 декември 2021</u>
Парични текови од редовно работење			
Добивка или загуба		(22,461,221)	7,419,599
Усогласувања за:			
Нереализирани позитивни и негативни курсни разлики		2,632,837	5,988,273
Исправка на вредноста на побарувањата и слични отписи		-	-
Приходи од камата		151,402	(2,865,494)
Расходи од камата		-	-
Приходи од дивиденда		(1,707,378)	(1,480,703)
Намалување на финансискиот имот:			
Зголемување / (намалување) на преносливи хартии од вредност		18,718,417	(81,998,541)
Зголемување (намалување) на вложувањата во инструменти на пазарот на пари		-	-
Зголемување / (намалување) на вложувањата во инвестициски фондови		19,805,609	(10,064,589)
Зголемување (намалување) на вложувањата во финансиски деривативни инструменти		-	-
Приливи од камата		-	-
Одливи од камата		-	-
Приливи од дивиденда		1,707,378	1,480,703
Зголемување / (намалување) на останатиот финансиски имот		18,385,875	60,369,971
Зголемување (намалување) на останатиот имот		(1)	-
Зголемување (намалување) на обврските по основ вложувања во финансиски инструменти		-	-
Зголемување (намалување) на останатите финансиски обврски		-	-
Зголемување / (намалување) на обврските спрема друштвото за управување и депозитарната банка		(166,927)	193,177
Зголемување / (намалување) на останатите обврски од редовно работење		45,050	19,314
Паричен тек од редовното работење		<u>37,111,041</u>	<u>(20,938,291)</u>
Парични текови од финансиски активности			
Приливи од издавање на удели		37,120,157	175,280,520
Одливи од откуп на удели		(65,896,506)	(154,398,736)
Паричен тек од финансиски активности		<u>(28,776,349)</u>	<u>20,881,784</u>
Нето зголемување / (намалување) на пари		8,334,692	(56,506)
Пари на почеток на периодот		<u>2,273,762</u>	<u>2,330,268</u>
Пари на крај на периодот	7	<u>10,608,454</u>	<u>2,273,762</u>

Белешките кон финансиските извештаи
 претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ФОНДОТ

Отворен инвестициски фонд ВФП БОНД („Фондот“) е отворен инвестиционен фонд основан со Решение број УП 1 08 – 80 од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија на 16 декември 2016 година, во согласност со Законот за инвестициските фондови („Службен весник на Република Македонија“ број 12/2009, 67/2009, 24/2011, 188/2013, 145/2015 и 23/2016, 31/2021), од страна на Друштвото за управување со инвестициски фондови ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД, Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото за управување со Фондот“).

Фондот е организиран како отворен инвестициски фонд, кој претставува посебен имот без својство на правно лице, и чии сопственици на удели имаат право на сразмерен дел од добивката на Фондот и во секое време имаат право да побараат исплата на уделите со што истапуваат од Фондот.

Со Фондот управува Друштвото за управување со инвестициски фондови ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД, Скопје („Друштвото за управување со Фондот“), врз основа на Решение на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија од 16 декември 2016 година, а во согласност со Проспектот и Статутот на Фондот.

Фондот е основан на неопределено време.

Средствата на Фондот се во потполност одвоени од средствата на Друштвото за управување со Фондот и не можат да бидат предмет на побарувања, ниту врз нив може да биде спроведено извршување од страна или за сметка на доверител на Друштвото за управување со Фондот.

Депозитарна банка на Фондот е Комерцијална банка АД, Скопје. Депозитарната банка осигурува дека приходите на Фондот се користат во согласност со Законот, Проспектот и Статутот на Фондот и дека трошоците кои ги плаќа Фондот се во согласност со Законот, Проспектот и Статутот на Фондот.

Средствата на Фондот се инвестираат во согласност со Проспектот на фондот донесен од страна на Одборот на директори на Друштвото за управување со Фондот на 25 ноември 2016, како и последователните измени на Проспектот од кои последната е на 27 декември 2022 година во кој е направена и промената на називот на фондот од ВФП 100% БОНД во ВФП БОНД и Статутот на Фондот. Поголемиот дел од средствата на Фондот се инвестираат во државни и корпоративни обврзници, и депозити на овластени банки во Република Македонија, а помал дел во инвестициски фондови со иста или слична стратегија, чие седиште е во Република Македонија, Земји членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА како и држави кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари.

Друштвото за управување со Фондот ги инвестира средствата на Фондот во следниве финансиски средства:

- Долгорочни должнички хартии од вредност од издавачи во Република Македонија, земјите членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА и државите кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари, до 100% од портфолиото;
- Краткорочни должнички хартии од вредност од издавачи во Република Македонија, земјите членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА и државите кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари, до 100% од портфолиото;
- Депозити кај овластени банки во Република Северна Македонија при што најмногу до 20% од имотот на Фондот може да биде пласиран во една банка;
- Пари на сметка кај овластени банки во Република Северна Македонија, до 20% од портфолиото.
- Удели во нискоризични отворени фондови од издавачи во Република Македонија, земјите членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА и државите кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари, до 10% од портфолиото, при што овие ниско ризични отворени фондови имаат иста или слична стратегија на вложување и чија провизија за управување не надминува 1% од нето вредноста на тој фонд на годишно ниво;

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ФОНДОТ (продолжение)

Сопствениците на уделите ги имаат следниве права:

- Право на информированост;
- Право на дел од добивката на Фондот, при што сите сопственици на удели добиваат, односно имаат право на дел од добивката на Фондот, пропорционално на нивното учество во Фондот. Сопствениците на удели, правото на дел од добивката на Фондот можат да го остварат преку поднесување на Барање за делумен или целосен откуп на уделите во нивна сопственост од страна на Друштвото за управување со Фондот;
- Право на продажба на удели од Фондот, односно обврска за откуп на удели, при што Друштвото за управување со Фондот е должно да изврши откуп на уделите според цената што одговара на вредноста на уделот утврдена првиот нареден ден на процена по поднесувањето на барањето за откуп на удели. Средствата од откупот на уделите се исплаќаат на сметката на сопственикот на откупените удели;
- Право на исплата на дел од ликвидационата маса на Фондот, во случај на негова ликвидација.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Фондот ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите законски финансиски извештаи во согласност со Законот за инвестициските фондови („Службен весник на Република Македонија“ број 12/2009, 67/2009, 24/2011, 188/2013, 145/2015 и 23/2016), Правилникот за задолжителна содржина, форма и рокови за доставување на извештаите за работењето од страна на инвестициските фондови, друштвата за управување и депозитарната банка („Службен весник на Република Македонија“ број 195/2014) и Правилникот за сметковниот план, содржината на одделните сметки во сметковниот план на отворените фондови, како и формата и содржината на финансиските извештаи на отворените фондови („Службен весник на Република Македонија“ број 7/2010). Со Правилникот за сметковниот план, содржината на одделните сметки во сметковниот план на отворените фондови, како и формата и содржината на финансиските извештаи на отворените фондови се пропишува дека состојбата и промените на состојбата на средствата, обврските и капиталот, како и приходите и расходите, и утврдувањето на финансискиот резултат од работењето се евидентираат во согласност со Меѓународните сметководствени стандарди („МСС“) и Меѓународните стандарди за финансиско известување („МСФИ“), преведени и објавени во Република Македонија со Правилникот за водење на сметководство.

Финансиските извештаи на Фондот се подготвени во согласност со сметководствените политики образложени во белешката 3 кон финансиските извештаи.

Функционалната валута на Фондот е македонски денар („Денар“). Сите износи во финансиските извештаи и соодветните белешки се прикажани во денари, освен доколку не е наведено поинаку.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1. Парични средства

Паричните средства вклучуваат средства на сметката за уплатени удели и средства на сметката за инвестирање во домашна валута во банката чувар на имот.

3.2. Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност, и се признаваат како средства и обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање. Вообичаено, датумот на плаќање е 2 работни дена од датумот на тргување. Датумот на тргување е основ за пренос на сопственоста на хартиите од вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3. Финансиски средства

3.3.1. Класификација на вложувањата

Сите финансиски средства на Фондот се класифицираат во една од следниве категории:

- *Финансиски средства кои се чуваат за тргување*, кои претставуваат финансиски средства стекнати со намера на генерирање на добивка од краткорочните флукуации на цената или дилерската маржа. Со оглед на стратегијата на вложување на Фондот, како и поради тоа што сопствениците на уделите можат во краток рок да ги откупат средствата од Фондот, најголемиот дел од финансиските средства се класифицираат во ова портфолио, освен доколку, тие не се класифицирани како финансиски средства кои се чуваат до достасување, при нивното првично признавање; и
- *Финансиски средства кои се чуваат до достасување*, кои претставуваат финансиски средства со фиксни или определени плаќања и фиксно достасување, за коишто Фондот има дефинитивна намера и можност да ги чува до достасување.

3.3.2. Мерење на вложувањата

Почетно мерење на вложувањата

Финансиските средства во кои се инвестирани средствата на Фондот почетно се признаваат според трошокот за набавка, кој што е објективната вредност на дадениот надоместок за истите. Брокерските провизии при набавката на финансиските средства претставуваат составен дел на финансиското средство, со исклучок на финансиските средства кои се чуваат за тргување, при чија набавка овие провизии се евидентираат како расходи за периодот.

Последователно мерење на вложувањата

По почетното признавање финансиските средства кои се чуваат за тргување се мерат според нивната објективна вредност или според нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка, доколку со овие финансиски средства не се тргува активно на пазарите за хартии од вредност. Нереализираните и реализираните добивки и загуби од вложувањата во финансиски средства кои се чуваат за тргување се признаваат како приходи и расходи за периодот.

По почетното признавање, финансиските средства кои се чуваат до доспевање се мерат според нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Нереализираните приходи од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи и расходи за периодот.

Објективна вредност

Објективната вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена, помеѓу запознаени, спремни, неповрзани странки.

Објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во Република Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност. Само пазарните цени кои се резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност се користат за утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во Република Македонија.

Објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија, Јапонија и САД е еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија, Јапонија и САД се користат единствено пазарните цени кои се резултат на регулирани секундарни пазари.

Амортизирана набавна вредност

Амортизираната набавна вредност претставува вредност на сите идни парични текови дисконтирани со примена на ефективната каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната, дисконтираната вредност на сите идни парични текови се сведува на трошокот на набавка при почетното мерење, и претставува интерна стапка на принос на финансиското средство.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3. Финансиски средства (продолжение)

3.3.3. Повторно признавање на финансиските средства

Фондот повторно ги признава финансиските средства, или дел од финансиските средства, кога ја губи контролата над договорните права кои го сочинуваат финансиското средство. Фондот ја губи ваквата контрола доколку ги оствари правата на користите определени со договорот, доколку овие права истечат или доколку Фондот ги продаде овие права.

При продажба, финансиските средства повторно се признаваат со користење на методата на пондериран просек.

3.3.4. Датум на тргување

Финансиските средства се признаваат како средства на датумот на тргување, односно на датумот кога Фондот се обврзал на нивно купување или продажба.

3.3.5. Средства на Фондот и стратегија на вложување

Средствата на Фондот се инвестирани согласно Законот за инвестициски фондови, како и одредбите од Правилникот за дозволени вложувања, ограничувања на вложувањата и пречекорување на ограничувањата за вложување на имот на отворениот фонд (Службен весник на РСМ бр. 153/2009), кои се релевантни за планираната структура на портфолиото на Фондот, а со цел остварување на највисок принос во полза на сопствениците на уделите во Фондот врз основа на принципите на сигурност, диверзификација на ризикот од инвестирање и одржување на адекватна ликвидност.

Инвестициската политика, согласно која се гради портфолиото на Фондот, содржи умерено ниво на ризик, кое е повисоко од ризикот карактеристичен за паричните фондови, а во исто време е понизок од ризикот на фондовите кои вложуваат во акции.

Средствата на Фондот се инвестираат во согласност со Проспектот на фондот донесен од страна на Одборот на директори на Друштвото за управување со Фондот на 25 ноември 2016, како и последователните измени на Проспектот од кои последната е на 27 декември 2022 година во кој е направена и промената на називот на фондот од ВФП 100% БОНД во ВФП БОНД и Статутот на Фондот. Поголемиот дел од средствата на Фондот се инвестираат во државни и корпоративни обврзници, и депозити на овластени банки во Република Македонија, а помал дел во инвестициски фондови со иста или слична стратегија, чие седиште е во Република Македонија, Земји членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА како и држави кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари.

Друштвото за управување со Фондот ги инвестира средствата на Фондот во следниве финансиски средства:

- Долгорочни должнички хартии од вредност од издавачи во Република Македонија, земјите членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА и државите кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари, до 100% од портфолиото;
- Краткорочни должнички хартии од вредност од издавачи во Република Македонија, земјите членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА и државите кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари, до 100% од портфолиото;
- Депозити кај овластени банки во Република Северна Македонија при што најмногу до 20% од имотот на Фондот може да биде пласиран во една банка;
- Пари на сметка кај овластени банки во Република Северна Македонија, до 20% од портфолиото.
- Удели во нискоризични отворени фондови од издавачи во Република Македонија, земјите членки на ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА и државите кои не се членки на ЕУ и ОЕЦД чии хартии од вредност се примени на официјална котација на берзите на хартии од вредност или на други регуларни пазари, до 10% од портфолиото, при што овие ниско ризични отворени фондови имаат иста или слична стратегија на вложување и чија провизија за

Инвестициската политика на Фондот може да биде сменета со одлука на Друштвото за управување со Фондот за измени и дополнувања на Проспектот на Фондот, за кои сопствениците на удели во Фондот ќе бидат известени, веднаш по нивното донесување, а пред поднесувањето на барање за одобрување на измените и дополнувањата односно пречистениот текст на Проспектот до Комисијата за хартии од вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3. Нето имот на Фондот

Нето вредноста на имотот на Фондот се утврдува како разлика помеѓу вредноста на имотот на Фондот (односно пазарната вредност на финансиските инструменти во кои се вложени средствата на Фондот) и вредноста на вкупните обврски на Фондот, и се пресметува согласно со Правилникот за утврдување на нето вредноста на имотот на отворен и затворен инвестициски фонд и за пресметување на нето вредноста по удел или по акции во инвестициски фонд донесен од страна на Комисијата (Сл. весник на Република Македонија бр. 111/2009).

3.4. Нето вредност на удел и број на удели

Нето вредноста на имотот на Фондот по удел е нето вредност на имотот на Фондот поделена со бројот на уделите на Фондот на денот на вреднување. Почетната нето вредност на Фондот по удел изнесуваше 100,0000 денари.

Ден на вреднување е денот за кој се пресметува нето вредноста на имотот на Фондот. Денот на вреднување (т-1) му претходи на денот на пресметка (т) во текот на кој што се пресметува нето вредноста на имотот на Фондот.

Вкупниот број на удели на Фондот на денот на вреднувањето се утврдува со намалување на бројот на удели од претходниот ден на вреднување кои Фондот ги повлекол за сметка на лицата кои на денот на вреднувањето поднеле барање за откуп на уделите во Фондот и со тоа престанале да бидат сопственици на уделите, а се зголемува за бројот на удели кои Фондот ги издал на лицата чии средства на денот на вреднувањето се евидентирани на сметката на Фондот со цел за купување на удели во Фондот.

Нето вредноста по удел и вкупниот број на удели на Фондот се пресметува и изразува во четири децимални места. Сите зголемувања и намалувања на бројот на удели во Фондот се пресметани и изразени во четири децимални места.

Нето вредноста на имотот на Фондот и нето вредноста на имотот по удел се пресметува секој работен ден до 16:00 часот за секој ден од годината.

3.5. Стапка на принос на фондот

Стапката на принос се пресметува за 1 седмица, 6 месеци, 12 месеци, 2 години и 5 години, односно од датумот на основање на Фондот до датумот на известување, се изразува во проценти, со две децимални места.

Стапката на принос се пресметува како количник помеѓу, нето вредноста на уделот на Фондот на последниот ден од пресметковниот период, намалена за нето вредноста на уделот на Фондот на претходниот период (седмичен, месечен, полугодишен, 2 годишен, 5 годишен...), и нето вредноста на уделот на Фондот на претходниот период.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6. Приходи од камати

Приходите од камати вклучуваат приходи од орочени средства во домашни банки и купонска камата на државните и корпоративните обврзници. Приходите по основ на камати се евидентирани со примена на методот на ефективна каматна стапка.

3.7. Надоместоци на Друштвото за управување со Фондот

Надоместоците за управување со Фондот се пресметува врз основа на дневната нето вредност на Фондот со следнава формула:

$$\text{Остварен годишен надомест за управување} \times 1 / 365$$

Друштвото за управување со Фондот наплатува надоместок за управување во висина од 1% годишно од нето вредноста на Фондот на месечно ниво, како збир на сите дневни вредности на надоместок за месецот на кој што се однесува пресметката.

3.8. Надоместоци на депозитарната банка

Фондот плаќа надоместоци и трошоци за депозитарната банка – Комерцијална банка АД, Скопје за работите кои се дефинирани во Договорот за вршење на активности на депозитарна банка за инвестициски фондови. Надоместокот се плаќа на годишно ниво, а се пресметува како збир на вредноста на имотот на Фондот за денот кој претходни на денот на вреднување, помножен со следниве стапки:

- До 100,000,000.00 денари – 0.19%;
- Над 100,000,000.00 денари – 0.17%.

3.9. Реализирани капитални добивки и загуби

Реализираните капитални добивки и загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност, нивелирање на цени при набавка на хартии од вредност и наплата на достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт. Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност. Сметководствената вредност претставува вредност на хартиите од вредност утврдена на крајот од претходната година или нивната набавна вредност доколку хартиите од вредност се навени во тековната година. Реализираните капитални добивки и загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

3.10. Нереализирани добивки и загуби од вложувања во хартии од вредност

Нереализираните добивки и загуби од вложувања во хартии од вредност за тргување кои се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност се признаваат како разлика помеѓу трошокот за набавка и нивната објективна вредност, односно амортизирана набавна вредност. При достасување на главницата, или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесува како реализирани капитални добивки и загуби за периодот.

3.11. Амортизација на дисконтот/премијата на хартиите од вредност

Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност кои достасуваат на фиксен датум, вклучуваат нереализирани приходи и расходи по основ на остварени дисконти и премии при купување на обврзници. Амортизацијата на дисконтот/премијата на хартиите од вредност се евидентира на врз основа на временско разграничување. Во моментот на достасување на главницата, или нејзин дел, како и при продажба на хартијата од вредност, износот на амортизацијата на дисконтот/премијата се пренесува како реализирана капитална добивка и загуба за периодот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.12. Курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат според курсот кој важел на денот на трансакцијата. Монетарните средства и обврски се евидентираат според важечкиот курс на денот на извештајот за нето средствата на Фондот. Разликите се евидентираат во билансот на успех како позитивни/негативни курсни разлики.

3.13. Данок на добивка

Врз основа на Законот за Инвестициски фондови член 57, Фондот нема својство на правно лице и оттаму, во согласност со член 4 од Законот за данокот на добивка, не подлежи на оданочување.

3.14. Трансакции со поврзани страни

Во согласност со Законот за Инвестициски фондови, поврзани лица со инвестицискиот фонд се друштвото за управување со инвестициски фондови, депозитарната банка, адвокат, ревизор и даночен советник кои имаат договорен однос за давање на услуги на инвестицискиот фонд и друго лице кое склучило договор за давање на услуги за потребите на фондот.

Поврзани страни на Фондот се Друштвото за управување со Фондот – ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД; Скопје, како и депозитарната банка Комерцијална банка АД, Скопје и ревизорот на Фондот – МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје.

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ

Презентацијата на финансиските извештаи бара користење на најдобри можни процени и разумни претпоставки од страна на раководството на Друштвото за управување со Фондот, кои имаат ефекти на презентираниите вредности на средствата и обврските и обелоденувања на потенцијалните побарувања и обврски на денот на составување на финансиските извештаи, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на информациите кои се расположливи на денот на составување на финансиските извештаи, а идните стварни резултати можат да се разликуваат од проценетите износи. Значајните проценки и претпоставки се како што следува:

Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти кои не котираат на активните пазари се определува со користење на интерни техники за вреднување. Друштвото за управување со Фондот применува професионално расудување при изборот на соодветните техники за вреднување. Техниките кои се користени при вреднувањето на објективната вредност на финансиските инструменти се прикажани во Белешка 5.10.

Обезвреднување на финансиските средства

Обезвреднување на сомнителните побарувања се заснова врз проценетите загуби кои потекнуваат од неможноста на договорните страни да ги исполнат своите договорни обврски. Методите кои се користат при проценката на адекватноста на загубите поради оштетувањето на финансиските средства и историјата на отпис, кредитната способност, како и промените во услови за отплата. Проценките ги вклучуваат и претпоставките за идното однесување на договорните страни и идните готовински наплати. Доколку финансиската состојба на договорните страни се влоши, реалните отписи на сегашните финансиски средства може да бидат поголеми од очекуваните, при што тие може да го надминат тековното ниво на евидентираниите резервации за загуби поради оштетување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

5.1 Значајни сметководствени политики поврзани со финансиските инструменти

Деталите поврзани со значајните сметководствени политики и методи, како и критериумите и основите за признавање на приходите и трошоците за сите класи на финансиските средства и финансиски обврски се обелоденети во Белешка 3 кон овие финансиски извештаи.

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Финансиски средства		
Парични средства и парични еквиваленти	10,608,454	2,273,762
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	288,532,280	318,730,103
Вложувања кои се чуваат до доспевање	16,764,459	46,109,374
Побарувања по основ на камата и останати средства	6,790,398	6,941,799
	<u>322,695,591</u>	<u>374,055,038</u>
Финансиски обврски		
Останати обврски	506,326	628,203
	<u>506,326</u>	<u>628,203</u>

5.2 Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик, валутниот ризик, каматниот ризик, кредитниот ризик и ликвидносниот ризик, како и ризикот од промена на даночните прописи и политичкиот ризик. Финансиските ризици се следат на временска основа, и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Фондот на овие ризици. Друштвото за управување со Фондот не користи било какви специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици затоа што ваквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

5.3 Пазарен ризик

Во текот на своето работење Фондот е изложен првенствено на финансиски ризик од промена на цените на финансиските инструменти на пазарите на капитал.

Нето вредноста на уделот во Фондот зависи од движењето на пазарните цени на финансиските инструменти на пазарите на капитал кои се составен дел на портфолиото на Фондот. Намалувањето на цената на некој од финансиските инструменти може да доведе до намалување на вредноста на портфолиото на Фондот и на остварените приноси и обратно, зголемувањето на цената на некој од финансиските инструменти може да доведе до зголемување на вредноста на портфолиото на Фондот и на неговите приноси.

Раководството на Друштвото за управување со Фондот ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови.

Со цел заштита од пазарниот ризик, Друштвото за управување со Фондот се залага за негово минимизирање преку диверзификација на портфолиото, согласно со принципот на дистрибуција на ризикот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.4 Управување со валутниот ризик

Фондот е изложен на валутен ризик првенствено од финансиските средства кои се чуваат за тргување, финансиските средства кои се чуваат до доспевање и парите и паричните еквиваленти, кои се деноминирани во странски валути. Друштвото за управување со Фондот не употребува посебни финансиски инструменти за намалувањето на овој ризик бидејќи таквите инструменти не се вообичаени во употреба во Република Северна Македонија.

Следната табела ја сумира нето валутната позиција на монетарните средства и обврски на Фондот на 31 декември 2022 година

	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Други	Во денари Вкупно
СРЕДСТВА						
Парични средства и парични еквиваленти	942,781	7,402,325	1,017,139	-	1,246,208	10,608,453
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	57,000,154	181,547,767	49,984,360	-	-	288,532,281
Вложувања кои се чуваат до доспевање	11,200,000	5,564,459	-	-	-	16,764,459
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	-	-	-	-	-	-
Побарувања по основ на камата и останати средства	1,256,667	4,917,280	616,452	-	-	6,790,399
Вкупно средства	70,399,601	199,431,831	51,617,951	-	1,246,208	322,695,591
ОБВРСКИ						
Останати обврски	479,115	27,211	-	-	-	506,326
Вкупно обврски	479,115	27,211	-	-	-	506,326
Нето девизна позиција						
31 декември 2022	69,920,487	199,404,620	51,617,951	-	1,246,208	322,189,266
31 декември 2021	101,925,238	182,250,597	79,195,185	-	10,055,819	373,426,835

Анализа на сензитивноста на странски валути

Фондот е изложен на ЕУР, УСД и други валути. Следнава табела детално ја прикажува осетливоста на 10% зголемување и намалување на денарот во споредба странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 10%. Позитивниот износ подолу означува зголемување на добивката или останатиот капитал, којшто се јавува во случај доколку денарот ја намали својата вредност во однос на странските валути за 10%. За зголемување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 10%, ефектот врз добивката или останатиот капитал би бил еднаков, а износите прикажани подолу би биле позитивни.

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Добивка	25,226,878	27,152,523

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.5 Управување со каматниот ризик

Изложеноста на Фондот на ризик од промени на каматните стапки се однесува на депозитите со променлива каматна стапка, како и за обврзниците во портфолио за тргување, кои се чувствителни на промена на каматни стапки. Овој ризик зависи од финансиските пазари и Друштвото за управување со Фондот нема некои практични средства за намалување на истиот.

Табелата подолу ги сумира каматноносните и некаматноносните средства и обврски со состојба на 31 декември 2022 година.

						Во денари	
	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Некама-тоносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
СРЕДСТВА							
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	10,608,454	-	10,608,454
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	-	11,468,434	116,724,999	130,469,195	29,869,652	-	288,532,280
Вложувања кои се чуваат до доспевање	-	16,764,459	-	-	-	-	16,764,459
Останати средства	-	-	-	-	6,790,398	-	6,790,398
Вкупно средства	-	28,232,893	116,724,999	130,469,195	47,268,504	-	322,695,591
ОБВРСКИ							
Останати обврски	-	-	-	-	506,326	-	506,326
Вкупно обврски	-	-	-	-	506,326	-	506,326
Нето каматносна позиција							
31 декември 2022	-	28,232,893	116,724,999	130,469,195	46,762,178	-	322,189,265
31 декември 2021	-	40,478,582	54,933,011	218,500,433	59,514,810	-	373,426,835

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.5 Управување со каматниот ризик (продолжение)

Во табелата подолу се сумирани ефективните каматни стапки на главните финансиски инструменти:

	31 декември 2022				
	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	ГБП
СРЕДСТВА					
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	2.50%	3,80%-13,85%	7,10%-8,50%	-	-
Вложувања кои се чуваат до доспевање	3.20%	4.60%	-	-	-
Побарувања по основ на дивиденди, парични депозити и отплата на обврзници	-	-	-	-	-
Побарувања по основ на камата и останати средства	-	-	-	-	-
ОБВРСКИ					
Останати обврски	-	-	-	-	-

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.6 Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало со финансиски загуби за Фондот. Кредитниот ризик се јавува кај должничките хартии од вредност, парите и паричните еквиваленти и останатите побарувања на Фондот.

Друштвото за управување со Фондот управува со кредитниот ризик на Фондот на тој начин што слободните парични средства ги вложува во ликвидни хартии од вредност и депозити каде договорната страна има утврден соодветен кредитен рејтинг. Главниот извршен директор или портфолио менаџерот на Друштвото за управување со Фондот е задолжен за редовно следење на изложноста и превземање на корективни мерки заради усогласеност на Друштвото со утврдените лимити.

Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото за управување со Фондот не очекува некоја од договорните страни да не ги исполни обврските.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.7 Управување со кредитниот ризик

Вложувања во хартии од вредност

На 31 декември 2022 година 77,86% од вредноста на имотот на Фондот е инвестирана во хартии од вредност со следниов кредитен рејтинг:

Обврзници	Учество	Кредитен рејтинг според Standard and Poor's
XS2310118893/MACEDO 1.625	12.47%	BB-
MKMINF20GV50/DO2021/ 01 - 0136	11.74%	BB-
XS1744744191/MACEDO 2.75/ТРГУВАЊЕ	9.12%	BB-
MKMINF20GW18/DO2021/07-0436	6.31%	BB-
XS1909184753/TUERKEI 5,20%	4.89%	B
XS2181690665/MACEDO 3.675/ТРГУВАЊЕ	3.77%	BB-
XS0910932788/ARCLK 5.00	3.60%	BB+
USP3579ECB13/DOMREP 6.00	3.53%	BB
XS1807306300/EGGV 4.75	3.28%	B
XS2113139195/NOVALJ 3.4	3.24%	BBB
XS1684384867/SFTB 5,125	3.13%	BB+
XS1793329225/IVYCST 5,25	2.69%	BB-
XS2170186923/SERBIA 3.125	2.51%	BB+
XS1843443356/TUERKEI 4,625%	1.95%	B
BG2100023196/FIBANK 8.00	1.91%	/
XS2332900682/REPSBN 4.75	1.85%	B
XS1807201899/MONTEN 3.375	1.79%	B
XS1452578591/MACEDO 5.625/ДОСПЕВАЊЕ	1.77%	BB-
XS1684385161/SFTB 3,125 - NOVO	1.73%	BB+
XS1968706876/ROGV 4.625	1.44%	BBB-
MKMINF20GK95/DO2017/10 – 0332DK	0.41%	BB-
MKMINF20GK53/DO2017/06–0232DK	0.37%	BB-
MKMINF20GP09/DO2018/11-0448DK	0.32%	BB-
MKMINF20GK79/DO2017/08–0332DK	0.16%	BB-

83.98%

Согласно Проспектот на Фондот, дел од имотот на Фондот е инвестиран во нискоризични инвестициски фондови во странство. На 31 декември 2022 година 9.26% од вредноста на имотот на Фондот е инвестирана во нискоризични удели во отворени инвестициски фондови во странство.

Парични средства и парични еквиваленти

На 31 декември 2022 година парите и паричните еквиваленти претставуваат 3.29% од вредноста на имотот на Фондот, и истите се чуваат во банки во Република Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.6 Управување со кредитниот ризик (продолжение)

Депозити во банки

Депозитите во банките претставуваат 3.47% од вредноста на имотот на Фондот на 31 декември 2022 година, и истите се пласирани во овластени банки во Република Македонија.

5.7 Управување со ликвидносниот ризик

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот според соодветните групи на доспевање врз основа на преостанатиот период на доспевање сметано од крајот на периодот на известување до договорениот датум на доспевање.

					Во денари
	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
СРЕДСТВА					
Парични средства и парични еквиваленти	10,608,454	-	-	-	10,608,454
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	29,869,652	11,468,434	116,724,999	130,469,195	288,532,280
Вложувања кои се чуваат до доспевање	-	16,764,459	-	-	16,764,459
Останати средства	4,154,842	2,635,556	-	-	6,790,398
Вкупно средства	44,632,948	30,868,449	116,724,999	130,469,195	322,695,591
ОБВРСКИ					
Останати обврски	506,326	-	-	-	506,326
Вкупно обврски	506,326	-	-	-	506,326
Нето ликвидна позиција:					
31 декември 2022	44,126,622	30,868,450	116,724,999	130,469,195	322,189,265
31 декември 2021	57,413,606	42,579,786	54,933,011	218,500,433	373,426,835

5.8 Ризик од промена на даночни прописи

Ризикот од промена на даночните прописи претставува веројатност дека законодавната власт во Република Македонија или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот. Ризикот од промена на даночните прописи во целост е надвор од доменот на влијание на Друштвото за управување со фондот.

5.9 Политички ризик

Можноста од евентуални политички кризи во земјите во коишто инвестирал Фондот согласно стратегијата за инвестирање, може да доведе до промена на имотот на Фондот. За да се заштити од овој ризик Друштвото за управување со Фондот го инвестира имотот на Фондот на начин што ќе овозможи што помало изложување на пазарите на кои може да се очекува политичките кризи да имаат поголемо влијание.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.10 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
- објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски се одредува во согласност со општо прифатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

а) Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Сметководствената вредност во споредба со објективната вредност за годините што завршуваат на 31 декември 2021 и 31 декември 2020 година е како што следува:

	31 декември 2022		31 декември 2021	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	10,608,454	10,608,454	2,273,762	2,273,762
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	288,532,280	288,532,280	318,730,103	318,730,103
Вложувања кои се чуваат до доспевање	16,764,459	16,764,459	46,109,374	46,109,74
Побарувања по основ на камата и останати средства	6,790,398	6,790,398	6,941,799	6,941,799
	<u>322,695,591</u>	<u>322,695,591</u>	<u>374,055,038</u>	<u>327,945,664</u>
Финансиски обврски				
Останати обврски	506,326	506,326	628,203	628,203
	<u>506,326</u>	<u>506,326</u>	<u>628,203</u>	<u>628,203</u>

б) Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

За одредувањето на објективната вредност на финансиските инструменти кои имаат котиран цени на активни пазари, користени се цените на тие финансиски инструменти на последниот ден на тргување.

За одредувањето на објективната вредност на финансиските инструменти кои немаат активно тргување на секундарните пазари на капитал, користена е техниката на дисконтирани парични текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Врз основа на извршеното вреднување утврдено е дека не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.10 Објективна вредност на финансиските инструменти (продолжение)

в) *Нивоа на објективна вредност на финансиски инструменти, мерени по објективна вредност*

Хиерархија на објективната вредност

Друштвото ги класификува сите финансиски средства и финансиски обврски мерени по објективна вредност, со користење на хиерархија на објективна вредност, којашто ја рефлектира значајноста на инпутите користени во одредувањето на објективната вредност.

Хиерархијата на објективната вредност ги опфаќа следниве нивоа:

Ниво 1 - Објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар;

Ниво 2 - Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат инпути од активни пазари, кои што можат да бидат директни, односно цени, или индиректни, односно извлечени од цени;

Ниво 3 - Објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат инпути коишто не можат директно или индиректно да се следат на активните пазари, односно не се видливи.

Во периодот немаше трансфери помеѓу нивоата на објективна вредност.

Следната табела прикажува анализа на финансиските инструменти кои по иницијалното признавање се вреднувани по објективна вредност, групирани од Ниво 1 до Ниво 3, врз основа на степенот до кој објективната вредност може да биде се следи, односно да биде видлива.

				Во денари 31 декември 2022
	Објективна вредност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Средства мерени според објективната вредност				
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	288,532,280	221,426,934	67,105,346	-
	288,532,280	221,426,934	67,105,346	-

				Во денари 31 декември 2021
	Објективна вредност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Средства мерени според објективната вредност				
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	318,730,103	187,049,793	131,680,311	-
	318,730,103	187,049,793	131,680,311	-

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ И УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

5.11 Оперативен ризик

Екстерните оперативни ризици се управуваат преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната реализација на целокупниот процес: Комисијата за хартии од вредност, Комерцијална банка АД, Скопје – депозитарната банка, избраните брокерски куќи и банките.

Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестиционите одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информациониот систем.

6. ЗНАЧАЈНИ НАСТАНИ И ТРАНСАКЦИИ

Економска криза предизвикана од конфликтот помеѓу Русија и Украина

Финансиски извештаи на 31 декември 2022 година се подготвени врз основа на претпоставката дека Фондот ќе продолжи да работи според принципот на континуитет и дека истото ќе продолжи со својата работа во предвидлива иднина.

Макроекономските услови во кои Фондот ќе ја остварува својата активност во текот на 2023 година се условени од продолжените геополитички тензии од конфликтот помеѓу Русија и Украина, можното продлабочувањето на енергетската криза, бавното постпандемично закрепнување, како и домашните политички случувања. Ваквиот амбиент неповолно делува врз изгледите за раст на домашната економија и може да резултира во претпоставки и проценки кои бараат преоценување, што може да доведе до материјално прилагодување на сметководствената вредност на средствата и обврските во рамките на следните финансиски години.

Во моментот на издавање на овие финансиски извештаи е тешко да се процени понатамошното влијание врз работењето на Фондот. Затоа, Фондот изврши проценка дека ќе биде способно да го продолжи своето работење според принципот на континуитет. До датумот на ревидираните финансиски извештаи, Фондот продолжува да ги исполнува своите обврски како што доспеваат.

Фондот ќе ги презема сите неопходни активности за прилагодување кон новонастанатите состојби, при што и во следниот период ќе биде фокусирано на одржување на квалитетот на производите и изнаоѓање флексибилни решенија на барањата на клиентите, ефикасно управување со трошоците, унапредување на доброто корпоративно управување и на практиките за одржлив развој.

7. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Денарска сметка	942,781	788,498
Девизна сметка во ЕУР	7,402,325	493,016
Девизна сметка во УСД	1,017,139	70,723
Девизна сметка во РУБ	1,246,209	921,525
	<u>10,608,454</u>	<u>2,273,762</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

8. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ТРГУВАЊЕ

	31 декември 2021	Во денари 31 декември 2020
Должнички хартии од вредност издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија	60,955,788	50,517,883
Должнички хартии од вредност - обврзници, издадени од други држави	154,539,313	166,255,184
Должнички хартии од вредност - корпоративни обврзници	43,167,527	51,029,585
Удели во отворени инвестициски фондови во земјата	-	8,041,705
Удели во отвоени инвестициски фондови во странство	29,869,652	42,885,746
	<u>288,532,280</u>	<u>318,730,103</u>

9. ВЛОЖУВАЊА И ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Краткорочни денарски депозити	11,200,000	17,000,000
Краткорочни денарски депозити со девизна клаузула	-	12,585,875
Должнички хартии од вредност издадени или гарантирани од Владата на Република Македонија	5,564,459	16,523,499
	<u>16,764,459</u>	<u>46,109,374</u>

10. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА КАМАТА И ОСТАНАТИ СРЕДСТВА

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Побарувања за камати од краткорочни депозити во денари	10,981	22,367
Побарувања за камати од краткорочни депозити во денари со девизна клаузула	-	19,604
Побарувања за камати од државни обврзници во странска валута - финансиски средства кои се чуваат за тргување	5,767,402	4,627,558
Побарувања за камати од државни обврзници во странска валута - финансиски средства кои се чуваат до доспевање	134,759	282,125
Побарувања за камати од државни обврзници во денари - финансиски средства кои се чуваат за тргување	125,135	1,162,693
Побарувања за камати од корпоративни обврзници во странска валута - финансиски средства кои се чуваат за тргување	752,121	827,452
	<u>6,790,398</u>	<u>6,941,799</u>

11. ОБВРСКИ КОН ДРУШТВОТО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ФОНДОВИ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Обврски спрема Друштвото за управување за надомест за управување со Фондот	272,945	318,350
Обврски спрема Друштвото за управување за влезна провизија	62,093	175,897
	<u>335,038</u>	<u>494,247</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

12. РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ / (ЗАГУБИ) ОД ПРОДАЖБА НА ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
<i>Реализирани добивки од продажба на финансиски инструменти од:</i>		
Вложување во удели во инвестициски фондови	94,508	-
Државни обврзници во портфолио за тргување	1,197,833	237,349
Добивки од валутни спот трансакции	-	30,384
	<u>1,292,341</u>	<u>267,733</u>
<i>Реализирани загуби од продажба на финансиски инструменти од:</i>		
Државни обврзници во портфолио за тргување	(2,292,487)	(296,257)
Државни обврзници во портфолио до доспевање	(18,590)	(14,528)
Корпоративни обврзници во портфолио за тргување	(519,850)	-
Удели во отворени инвестициски фондови во странство	(936,507)	-
Добивки од валутни спот трансакции	(211,191)	(25,345)
	<u>(3,978,625)</u>	<u>(336,130)</u>
Нето реализирани добивки / (загуби) од продажба на финансиски инструменти	<u>(2,686,284)</u>	<u>(68,397)</u>

13. ПРИХОДИ ОД КАМАТА И АМОРТИЗАЦИЈА НА ПРЕМИЈА (ДИСКОНТ) НА СРЕДСТВА СО ФИКСНО ДОСПЕВАЊЕ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Приходи од камати од државни обврзници - финансиски средства кои се чуваат за тргување	7,919,363	7,522,863
Приходи од камати од државни обврзници - финансиски средства кои се чуваат до доспевање	444,857	906,337
Приходи од камати од корпоративни обврзници - финансиски средства кои се чуваат за тргување	2,426,376	2,095,841
Приходи од камати од депозити	419,833	894,026
Приходи од камати од тековни сметки	-	-
	<u>11,210,429</u>	<u>11,419,067</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината што завршува на 31 декември 2022

14. ПОЗИТИВНИ / (НЕГАТИВНИ) КУРСНИ РАЗЛИКИ ОД МОНЕТАРНИ ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (СО ИСКЛУЧОК НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ)

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
<i>Позитивни курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност), од:</i>		
Побарувања од продажби од хартии од вредност	22,256	38,950
Обврски за купување на хартии од вредност	338,757	116,332
Парични средства	5,049,793	2,148,349
Депозити	14,670	238,741
Пресметана камата	952,209	399,288
Реализирани позитивни курсни разлики	5,469,356	452,210
Побарувања за дивиденди	23,765	9,825
Останато	365,844	302
	<u>12,236,650</u>	<u>3,403,997</u>
<i>Негативни курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност), од:</i>		
Побарувања од продажби од хартии од вредност	(533,051)	(170,847)
Обврски за купување на хартии од вредност	(10,991)	(93,263)
Парични средства	(4,358,172)	(1,639,170)
Депозити	(784)	(195,815)
Пресметана камата	(606,299)	(302,281)
Реализирани негативни курсни разлики	(63,927)	(10,934)
Побарувања за дивиденди	(19,177)	(7,776)
Останато	(214,742)	(104,642)
	<u>(5,807,143)</u>	<u>(2,524,728)</u>
Нето курсни разлики од монетарни финансиски инструменти (со исклучок на хартии од вредност)	<u>6,429,507</u>	<u>879,269</u>

15. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ

Приходите од дивиденди во износ од 1,683,613 денари за периодот што завршува на 31 декември 2022 година (31 декември 2021 година: 1,470,878 денари), во целост се однесуваат на приходи од дивиденди добиени од инвестициски фондови во странство.

16. РАСХОДИ ОД ОДНОСИТЕ СО ДРУШТВОТО ЗА УПРАВУВАЊЕ

Расходите од односите со Друштвото за управување со Фондот во износ од 3,284,724 денари за периодот што завршува на 31 декември 2022 година (31 декември 2021 година: 3,646,994 денари), во целост се однесуваат на управувачкиот надоместок кој Фондот го плаќа на Друштвото за управување со Фондот, Управувачкиот надоместок се пресметува на дневна основа, во износ од 1% од нето вредноста на имотот на Фондот од претходниот ден.

17. НАДОМЕСТОК НА ДЕПОЗИТАРНАТА БАНКА

Надоместокот на депозитарната банка во износ од 729,366 денари за периодот што завршува на 31 декември 2022 година (31 декември 2021 година: 778,473 денари), во целост се однесуваат на надоместоци платени на депозитарната банка – Комерцијална банка АД, Скопје, врз основа на Договорот за вршење на активности на депозитарна банка за инвестициски фондови,

18. ТРАНСАКЦИСКИ ТРОШОЦИ

Трансакциските трошоци во износ од 42,845 денари за периодот што завршува на 31 декември 2022 година (31 декември 2021 година: 64,319 денари), во целост се однесуваат на брокерски провизии за купување и продажба на хартии од вредност, Расходите на Фондот за трансакциски трошоци ги вклучуваат расходите за провизии за купување и продажба на хартии од вредност кон брокерските друштва, надоместоците на Македонска берза за хартии од вредност АД, Скопје, Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија, како и брокерските провизии за купување и продажба на хартии од вредност од странски издавачи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

19. ОСТАНАТИ ДОЗВОЛЕНИ ТРОШОЦИ НА ФОНДОТ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Трошоци кон Комисијата за Хартии од Вредност	393,871	528,121
Расходи за усогласувања на побарувања и обврски	43,560	42,181
Платени даноци	221,479	258,325
Останати расходи	<u>11,924,651</u>	<u>47,404</u>
	<u>12,583,561</u>	<u>876,031</u>

Останатите расходи во износ 11,924,651 денари за годината што завршува на 31 декември 2022 година, вклучуваат износ од 11,838,049 денари кои се однесуваат на отпишани побарувања за доспееани обврзници издадени од Руската Федерација. Европската унија на ден 16 март 2022 година одобри нов пакет санкции против Руската Федерација како резултат на воената интервенција во Република Украина. Санкциите вклучуваат забрана за рејтинг на Руската Федерација и руските компании од агенциите за кредитен рејтинг на ЕУ, со што Друштвото за управување со Фондот со одлука на ден 12 декември 2022 година ги категоризираше побарувањата за руските обврзници од портфолиото на категорија кредитен рејтинг „Д“ и во целост ги отпиша.

20. НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ / (ЗАГУБИ) НА ВЛОЖУВАЊАТА ВО ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
<i>Нереализирани добивки од продажба на финансиски инструменти:</i>		
Државни обврзници во портфолио до доспевање	359	18,286
Државни обврзници во портфолио за тргување	57,318,313	14,105,127
Корпоративни обврзници во портфолио за тргување	9,596,429	3,448,528
Удели во отворени инвестициски фондови во земјата	-	45,282
Удели во отворени инвестициски фондови во странство	<u>22,555,542</u>	<u>10,100,832</u>
	<u>89,470,643</u>	<u>27,718,055</u>
<i>Нереализирани загуби од продажба на финансиски инструменти:</i>		
Државни обврзници во портфолио до доспевање	(54,467)	(135,321)
Државни обврзници во портфолио за тргување	(71,055,218)	(18,382,026)
Корпоративни обврзници во портфолио за тргување	(14,071,219)	(4,638,425)
Удели во отворени инвестициски фондови во земјата	-	(3,577)
Удели во отворени инвестициски фондови во странство	<u>(29,409,742)</u>	<u>(11,475,552)</u>
	<u>(114,590,646)</u>	<u>(54,419,215)</u>
Нето нереализирани добивки / (загуби) на вложувања во финансиски инструменти	<u>(25,120,003)</u>	<u>(6,916,846)</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

21. НЕТО КУРСНИ РАЗЛИКИ ОД ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
<i>Позитивни курсни разлики од вложувања во хартии од вредност, од:</i>		
Државни обврзници во портфолио до доспевање	47,941	3,801,682
Државни обврзници во портфолио за тргување	9,317,655	12,685,638
Корпоративни обврзници во портфолио за тргување	14,941,118	6,292,863
Удели во отворени инвестициски фондови во странство	14,492,802	7,988,783
	<u>38,799,516</u>	<u>30,768,966</u>
<i>Позитивни курсни разлики од вложувања во хартии од вредност, од:</i>		
Државни обврзници во портфолио до доспевање	(60,166)	(2,973,871)
Државни обврзници во портфолио за тргување	(9,186,583)	(10,721,657)
Корпоративни обврзници во портфолио за тргување	(13,679,319)	(4,795,184)
Удели во отворени инвестициски фондови во странство	(13,240,611)	(6,289,981)
	<u>(36,166,679)</u>	<u>(24,780,693)</u>
Нето курсни разлики од вложувања во хартии од вредност	<u>2,632,837</u>	<u>5,988,273</u>

22. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Во согласност со Законот за Инвестициски фондови, поврзани лица со инвестицискиот фонд се друштвото за управување со инвестициски фондови, депозитарната банка, адвокат, ревизор и даночен советник кои имаат договорен однос за давање на услуги на инвестицискиот фонд и друго лице кое склучило договор за давање на услуги за потребите на фондот. Значајните салда и трансакции со поврзаните субјекти се прикажани како што следува:

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Обврски:		
ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД, Скопје	335,038	494,247
Комерцијална банка АД, Скопје	46,401	54,119
СФАИ МАКЕДОНИЈА ДОО, Скопје	-	47,326
МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје	27,255	-
	<u>408,694</u>	<u>595,692</u>
	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
Расходи за управување со Фондот:		
ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД, Скопје	3,284,724	3,646,994
	<u>3,284,724</u>	<u>3,646,994</u>
Надомест на депозитарна банка:		
Комерцијална банка АД, Скопје	729,366	778,473
	<u>729,366</u>	<u>778,473</u>
Расходи за ревизија:		
СФАИ МАКЕДОНИЈА ДОО, Скопје	-	47,326
МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје	27,225	-
	<u>27,225</u>	<u>47,326</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината што завршува на 31 декември 2022

23. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на позициите во билнсот на состојба на Фондот деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2022	Во денари 31 декември 2021
1 ЕУР	61.4932	61.6270
1 УСД	57.6535	54.3736

ПРИЛОЗИ

**ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ПО УДЕЛ /
АКЦИЈА НА ФОНДОТ ВО ТЕКОТ НА ПЕРИОДОТ
01.01.2022 - 31.12.2022 ГОДИНА**

**ВФП 100% БОНД
(9100000000016)**

Позиција	01.01.2021 -	31.12.2021	01.01.2022 -	31.12.2022
Нето имот на фондот на почеток на периодот		345.125.452,05		373.426.835,49
Број на пресметковни единици на почеток на периодот		2.982.011,6138		3.159.721,2506
Вредност на пресметковна единица на почеток на периодот		115,7358		118,1835
Нето имот на фондот на почеток на периодот		373.426.835,49		322.189.265,53
Број на пресметковни единици на крај на периодот		3.159.721,2506		2.910.889,2039
Вредност на пресметковни единици на крај на периодот		118,1835		110,6841
Дополнителни показатели и податоци				
Однос на трошоци и просечен нето имот		1,0128%		1,0095%
Однос на нето добивка од вложувања и просечен нето имот		2,2886%		0,0079%
Принос на фондот		2,1149%		-6,3456%
Просечна нето вредност на инвестицискиот фонд		364.776.869,2822		328.084.395,5916

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРУКТУРАТА НА ВЛОЖУВАЊАТА НА ФОНДОТ НА ДЕН 31.12.2022. ГОДИНА

ВФП 100% БОНД (9100000000016)

Акции	Број на акции	Набавна цена по акција	Вкупно набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Вредност по акција	учество во сопственоста на издавачот (%)	Учество во имотот на фондот (%)
-------	---------------	------------------------	---------------------	-----------------------------------	--------------------	--	---------------------------------

Обврзници	Номинална вредност	Набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	учество во сопственоста на издавачот (%)	Учество во имотот на фондот (%)
MKMINF20GK53/DO2 017/06-0232DK	1.168.920,2927	1.171.414,8969	1.207.542,4047	0,17%	0,37%
MKMINF20GK79/DO2 017/08-0332DK	499.985,3646	501.025,9566	515.382,1478	0,08%	0,16%
MKMINF20GK95/DO2 017/10 - 0332DK	1.297.268,0522	1.299.946,9316	1.335.305,1191	0,28%	0,41%
MKMINF20GP09/DO2 018/11-0448DK	989.983,8994	991.977,2596	1.022.541,3923	0,10%	0,32%
MKMINF20GV50/DO2 021/ 01 - 0136	37.000.000,0000	36.999.914,5818	37.891.129,4966	12,33%	11,74%
MKMINF20GW18/DO2 021/07-0436	20.000.000,0000	19.998.938,8580	20.354.708,9576	2,09%	6,31%
XS1452578591/MACE DO 5.625/ДОСПЕВАЊЕ	5.534.388,0000	5.630.792,4675	5.699.217,6692	0,02%	1,77%
XS1744744191/MACE DO 2.75/ТРГУВАЊЕ	30.746.600,0000	28.527.887,1450	29.414.160,2882	0,10%	9,12%
XS2181690665/MACE DO 3.675/ТРГУВАЊЕ	12.913.572,0000	11.618.519,3906	12.167.484,1863	0,03%	3,77%
XS2310118893/MACE DO 1.625	50.731.890,0000	43.683.579,0810	40.234.857,3461	0,12%	12,47%
Државна обврзница	160.882.607,6089	150.423.996,5686	149.842.329,0079		46,44%
Вкупно обврзници од домашни издавачи	160.882.607,6089	150.423.996,5686	149.842.329,0079		46,44%

RU000A0JS3W6/RFLB 8.15-NOVO	1.171.350,0000	1.384.162,3410	0,0000	%	0,00%
USP3579ECB13/DOM REP 6.00	11.530.700,0000	12.123.790,3392	11.384.721,3380	0,02%	3,53%
XS1793329225/IVYC ST 5,25	9.838.912,0000	10.056.244,5584	8.688.342,8917	0,02%	2,69%
XS1807201899/MONT EN 3.375	6.149.320,0000	6.168.985,9540	5.777.140,4095	0,02%	1,79%
XS1807306300/EGGV 4.75	12.298.640,0000	11.894.997,0320	10.597.313,5322	0,02%	3,28%
XS1843443356/TUER KEI 4,625%	6.149.320,0000	6.092.013,8310	6.295.833,0244	0,01%	1,95%
XS1909184753/TUER KEI 5,20%	15.373.300,0000	15.250.371,4875	15.794.130,3989	0,02%	4,89%
XS1968706876/ROG V 4.625	6.149.320,0000	6.955.346,4740	4.649.659,2180	0,01%	1,44%
XS2170186923/SERB IA 3.125	9.223.980,0000	7.999.418,6025	8.101.991,4991	0,01%	2,51%
XS2332900682/REPS BN 4.75	6.149.320,0000	6.382.400,2550	5.955.394,8760	0,03%	1,85%
Државна обврзница	84.034.162,0000	84.307.730,8746	77.244.527,1878		23,93%
BG2100023196/FIBA NK 8.00	6.149.320,0000	6.163.614,8195	6.165.730,3865	0,33%	1,91%
XS0910932788/ARCL K 5.00	11.530.700,0000	10.872.762,5504	11.607.763,5117	0,04%	3,60%
XS1684384867/SFTB 5,125	11.530.700,0000	10.929.746,0832	10.115.058,3447	0,01%	3,13%
XS1684385161/SFTB 3,125 - NOVO	6.149.320,0000	6.158.139,6020	5.569.299,9102	0,00%	1,73%
XS2113139195/NOVA LJ 3.4	12.298.640,0000	12.256.254,5060	10.461.795,9974	0,17%	3,24%
Корпоративна обврзница	47.658.680,0000	46.380.517,5611	43.919.648,1505		13,61%
Вкупно обврзници од странски издавачи	131.692.842,0000	130.688.248,4357	121.164.175,3383		37,54%

Останати хартии од вредност	Номинална вредност	Набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	учество во сопственоста на издавачот (%)	Учество во имотот на фондот (%)
IE00B2NPKV68/IEMB	3.604,00	21.269.764,80	17.493.268,79	0,00%	5,42%
IE00B66F4759/IHVG	2.245,00	14.201.895,93	12.376.382,78	0,00%	3,84%
Вкупно удели од странски издавачи	5.849,00	35.471.660,73	29.869.651,56		9,26%
Вкупно Останати хартии од вредност од странски издавачи	5.849,00	35.471.660,73	29.869.651,56		9,26%

Пласмани и депозити	Набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Учество во имотот на фондот (%)
КАПИТАЛ БАНКА 0307-2407/1	11.200.000,0000	11.210.980,8219	3,47%
Вкупно пласмани и депозити	11.200.000,0000	11.210.980,8219	3,47%

Деривативни инструменти	Набавна цена вредност на датумот на извештајот	Позитивна вредност на датумот на извештајот	Негативна вредност на датумот на извештајот	Учество во имотот на фондот (%)	Учество во обврските (%)
-------------------------	--	---	---	---------------------------------	--------------------------

Репо договори (актива)	Колатерал ISIN	Номинална вредност	Вредност на датумот на извештајот	Учество во имотот на фондот (%)	Вредност на колатералот
------------------------	----------------	--------------------	-----------------------------------	---------------------------------	-------------------------

**ВРЕДНОСТ НА ТРАНСАКЦИИ ИЗВРШЕНИ ОД СТРАНА НА ОВЛАСТЕНИ УЧЕСНИЦИ ЗА
ТРГУВАЊЕ СО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ЗА ПЕРИОД 01.01.2022 - 31.12.2022
ГОДИНА**

Име на овластениот учесник	Вкупна вредност на трансакции за период	(%) вкупно остварениот промет за периодот по овластен учесник
Adamant Capital Partners AD	115.865.494,4797	59,2806
Erste Group Bank AG	6.461.301,1411	3,3058
КБ Публикум АД Скопје	8.136.212,7267	4,1628
Комерцијална банка АД Скопје	64.989.680,0000	33,2508
Вкупно	195.452.688,3475	100,0000

СТРУКТУРА НА ОБВРСКИТЕ НА ФОНДОТ ПО ВИДОВИ ИНСТРУМЕНТИ НА ДЕН 31.12.2022 ГОДИНА

()

РЕПО ДОГОВОРИ (ПАСИВА)	Колатерал ISIN	Номинална вредност	Вредност на дат. на извештајот	Учество во им. на фондот (%)	Вредност на колатералот
---------------------------	-------------------	-----------------------	-----------------------------------	---------------------------------	----------------------------

Вкупно репо договори

ГАРАНЦИИ	Набавна цена	Вредност на датумот на извештајот	Учество во имотот на фондот (%)	Учество во обврските на фондот (%)
----------	--------------	--------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------

**ИЗВЕШТАЈ ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ (ЗАГУБИ) НА
ФОНДОТ ЗА ПЕРИОДОТ 01.01.2022 - 31.12.2022
ГОДИНА**

**ВФП 100% БОНД
(91000000000016)**

Датум	Хартија од вредност	Количество	Трошок за набавка	Продажна цена	Реализира на добивка
11.04.2022	MKMINF20GT54 / DO2020/01-0150DK	2.738	27.404.213,31	28.581.290,93	1.177.077,62
15.03.2022	MKMINF20GU93 / DO2020/15 - 1235DK	1.920	19.200.673,27	19.200.031,12	-642,15
11.04.2022	MKMINF20GV50 / DO2021/ 01 - 0136	1.800	17.999.958,45	16.794.000,00	-1.205.958,45
13.12.2022	RU000A0JS3W6 / RFLB 8.15	1.500	1.384.162,34	1.384.162,34	0,00
20.07.2022	RU000A0JSMA2 / RFLB 7.6	10.700.000	11.383.304,61	11.404.060,00	20.755,39
18.07.2022	US105756AE07 / BRAZIL 10.125	100	8.427.827,13	7.341.941,19	-1.085.885,94
25.03.2022	US900123BY51 / TUERKEI 5,125%	200.000	11.258.350,37	11.239.760,00	-18.590,37
	Државни обврзници		97.058.489,47	95.945.245,58	-1.113.243,89
07.02.2022	US404119BS74 / HCA 5.875-NOVO	76	4.601.416,35	4.417.241,90	-184.174,45
18.07.2022	US404119BS74 / HCA 5.875-NOVO	76	5.022.352,38	4.686.677,11	-335.675,26
	Корпоративни обврзници		9.623.768,73	9.103.919,02	-519.849,71
28.12.2022	IE00B66F4759 / IHYG	1.172	7.397.808,16	6.461.301,14	-936.507,02
01.09.2022	РОИФ1108032011КБПУПА44353 / КБ ПУБЛИКУМ ПАРИЧЕН	61.142	8.041.705,14	8.136.212,73	94.507,59
	Удели на отворените инвестициски фондови		15.439.513,30	14.597.513,87	-841.999,43
	Вкупно		122.121.771,50	119.646.678,47	-2.475.093,03

ИЗВЕШТАЈ ЗА НЕРЕАЛИЗИРАНИТЕ ДОБИВКИ (ЗАГУБИ) НА ФОНДОТ ЗА ПЕРИОДОТ 01.01.2022 - 31.12.2022 ГОДИНА

ВФП 100% БОНД (91000000000016)

Датум	Хартија од вредност	Трошок за набавка	Фер вредност	Ревалоризација на имотот за	Ревалоризациони резерви	Нереализирана добивка	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот	Намалување на имотот
	обични акции	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	приоритетни акции	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Акции на затворени инвестициски фондови	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2022	MKMINF20GK53 / DO2017/06-0232DK	1.171.414,90	1.168.843,14	0,00	0,00	-28,47	-2.543,29	0,00	0,00
31.12.2022	MKMINF20GK79 / DO2017/08-0332DK	501.025,96	499.922,33	0,00	0,00	-15,84	-1.087,79	0,00	0,00
31.12.2022	MKMINF20GK95 / DO2017/10 - 0332DK	1.299.946,93	1.297.083,69	0,00	0,00	-40,89	-2.822,35	0,00	0,00
31.12.2022	MKMINF20GP09 / DO2018/11-0448DK	991.977,26	989.786,49	0,00	0,00	-37,06	-2.153,71	0,00	0,00
31.12.2022	MKMINF20GV50 / DO2021/01 - 0136	36.999.914,58	37.001.608,95	0,00	0,00	1.694,37	0,00	0,00	0,00
31.12.2022	MKMINF20GW18 / DO2021/07-0436	19.998.938,86	19.998.544,57	0,00	0,00	-394,28	0,00	0,00	0,00
31.12.2022	USP3579ECB13 / DOMREP 6.00	12.123.790,34	11.073.392,44	0,00	0,00	-1.781.723,76	731.325,86	0,00	0,00

Датум	Хартија од вредност	Трошок за набавка	Фер вредност	Ревалоризација на имотот за	Ревалоризациони резерви	Нереализирана добивка	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот	Намалување на имотот
31.12.2022	XS1452578591 / MACEDO 5.625/ДОСПЕВАЊЕ	5.630.792,47	5.564.459,11	0,00	0,00	-54.108,19	-12.225,16	0,00	0,00
31.12.2022	XS1744744191 / MACEDO 2.75/ТРГУВАЊЕ	28.527.887,15	28.610.326,23	0,00	0,00	175.870,55	-93.431,47	0,00	0,00
31.12.2022	XS1793329225 / IVYCST 5.25	10.056.244,56	8.286.430,08	0,00	0,00	-1.747.981,11	-21.833,38	0,00	0,00
31.12.2022	XS1807201899 / MONTEN 3.375	6.168.985,95	5.632.715,63	0,00	0,00	-522.876,68	-13.393,65	0,00	0,00
31.12.2022	XS1807306300 / EGGV 4.75	11.894.997,03	10.182.781,97	0,00	0,00	-1.686.389,52	-25.825,54	0,00	0,00
31.12.2022	XS1843443356 / TUERKEI 4.625%	6.092.013,83	6.081.554,49	0,00	0,00	2.767,19	-13.226,53	0,00	0,00
31.12.2022	XS1909184753 / TUERKEI 5.20%	15.250.371,49	15.097.656,73	0,00	0,00	-119.604,27	-33.110,48	0,00	0,00
31.12.2022	XS1968706876 / ROGV 4.625	6.955.346,47	4.437.718,27	0,00	0,00	-2.502.527,27	-15.100,94	0,00	0,00
31.12.2022	XS2170186923 / SERBIA 3.125	7.999.418,60	7.920.354,91	0,00	0,00	-79.141,75	78,05	0,00	0,00
31.12.2022	XS2181690665 / MACEDO 3.675/ТРГУВАЊЕ	11.618.519,39	11.893.141,54	0,00	0,00	274.962,23	-340,08	0,00	0,00
31.12.2022	XS2310118893 / MACEDO 1.625	43.683.579,08	39.566.308,33	0,00	0,00	-3.975.950,46	-141.320,29	0,00	0,00
31.12.2022	XS2332900682 / REPSBN 4.75	6.382.400,26	5.756.931,89	0,00	0,00	-611.611,37	-13.857,00	0,00	0,00
Државни обврзници		234.731.727,44	221.059.560,79	0,00	0,00	-13.791.013,37	118.846,71	0,00	0,00

Датум	Хартија од вредност	Трошок за набавка	Фер вредност	Ревалоризација на имотот за	Ревалоризациони резерви	Нереализирана добивка	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот	Намалување на имотот
	Обврзници на локалната самоуправа	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2022	BG2100023196 / FIBANK 8.00	6.163.614,82	6.149.556,83	0,00	0,00	-676,00	-13.381,99	0,00	0,00
31.12.2022	XS0910932788 / ARCLK 5.00	10.872.762,55	11.468.434,22	0,00	0,00	-60.190,25	655.861,92	0,00	0,00
31.12.2022	XS1684384867 / SFTB 5,125	10.929.746,08	9.949.264,50	0,00	0,00	-1.639.780,85	659.299,26	0,00	0,00
31.12.2022	XS1684385161 / SFTB 3,125 - NOVO	6.158.139,60	5.515.386,60	0,00	0,00	-629.382,90	-13.370,10	0,00	0,00
31.12.2022	XS2113139195 / NOVALJ 3.4	12.256.254,51	10.084.884,80	0,00	0,00	-2.144.759,83	-26.609,88	0,00	0,00
	Корпоративни обврзници	46.380.517,56	43.167.526,95	0,00	0,00	-4.474.789,83	1.261.799,22	0,00	0,00
	Останати должнички вредносни хартии	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Трезорски записи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Благајнички записи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Комерцијални записи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Останати дисконтирани хартии од вредност	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31.12.2022	IE00B2NPKV68 / IEMB	21.269.764,80	17.493.268,79	0,00	0,00	-5.059.521,26	1.283.025,25	0,00	0,00

Датум	Хартија од вредност	Трошок за набавка	Фер вредност	Ревалоризација на имотот за	Ревалоризациони резерви	Нереализирана добивка	Нето курсни разлики	Амортизација на дисконтот	Намалување на имотот
31.12.2022	IE00B66F4759 / IHYG	14.201.895,93	12.376.382,78	0,00	0,00	-1.794.679,04	-30.834,11	0,00	0,00
Удели на отворените инвестициски фондови		35.471.660,73	29.869.651,56	0,00	0,00	-6.854.200,30	1.252.191,14	0,00	0,00
Структурирани хартии од вредност по фер		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Структурирани хартии од вредност со вграден		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Деривативни инструменти		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ВКУПНО		316.583.905,66	294.096.739,51	0,00	0,00	-25.120.003,65	2.632.837,01	0,00	0,00

**ТРАНСАКЦИИ ОД ИМОТОТ НА ФОНДОТ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА ЗА ПЕРИОДОТ
01.01.2022 - 31.12.2022 ГОДИНА**

**ВФП 100% БОНД
(9100000000016)**

Назив на поврзаните лица	Опис на трансакцијата	Датум на трансакцијата	Количина или номинална вредност	Набавна цена	Вредност на трансакцијата	Реализирана добивка (загуба)
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување MKD 25/02/2022	25.02.2022	1,00	0,00	1.709.700,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање EUR 25/02/2022	25.02.2022	1,00	0,00	1.715.121,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување MKD 07/03/2022	07.03.2022	1,00	0,00	689.886,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање USD 07/03/2022	07.03.2022	1,00	0,00	689.894,17	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	Продажба на обврзници - DO2020/15 – 1235DK	15.03.2022	311.208,87	19.200.673,27	19.200.031,12	-642,15
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 21/03/2022	21.03.2022	1,00	0,00	13.484.741,55	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 21/03/2022	21.03.2022	1,00	0,00	13.490.206,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	Продажба на обврзници - DO2020/01-0150DK	11.04.2022	444.168,30	27.404.213,31	28.581.290,93	1.177.077,62
Комерцијална банка АД Скопје	Продажба на обврзници - DO2021/ 01 - 0136	11.04.2022	18.000.000,00	17.999.958,45	16.794.000,00	-1.205.958,45
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 19/04/2022	19.04.2022	1,00	0,00	14.597.526,53	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 19/04/2022	19.04.2022	1,00	0,00	14.608.189,00	0,00

Назив на поврзаните лица	Опис на трансакцијата	Датум на трансакцијата	Количина или номинална вредност	Набавна цена	Вредност на трансакцијата	Реализирана добивка (загуба)
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 10/05/2022	10.05.2022	1,00	0,00	13.089.015,69	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 10/05/2022	10.05.2022	1,00	0,00	13.094.150,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 26/05/2022	26.05.2022	1,00	0,00	11.718.585,21	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 26/05/2022	26.05.2022	1,00	0,00	11.723.334,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 14/06/2022	14.06.2022	1,00	0,00	5.723.131,72	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 14/06/2022	14.06.2022	1,00	0,00	5.725.460,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување MKD 24/06/2022	24.06.2022	1,00	0,00	13.062.276,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање USD 24/06/2022	24.06.2022	1,00	0,00	13.155.421,06	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 28/06/2022	28.06.2022	1,00	0,00	11.425.364,91	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 28/06/2022	28.06.2022	1,00	0,00	11.429.995,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 20/07/2022	20.07.2022	1,00	0,00	11.680.607,44	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 20/07/2022	20.07.2022	1,00	0,00	11.691.378,00	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување MKD 25/07/2022	25.07.2022	1,00	0,00	12.488.823,00	0,00

Назив на поврзаните лица	Опис на трансакцијата	Датум на трансакцијата	Количина или номинална вредност	Набавна цена	Вредност на трансакцијата	Реализирана добивка (загуба)
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање USD 25/07/2022	25.07.2022	1,00	0,00	12.550.882,45	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT купување EUR 06/09/2022	06.09.2022	1,00	0,00	7.779.372,26	0,00
Комерцијална банка АД Скопје	SPOT продавање MKD 06/09/2022	06.09.2022	1,00	0,00	7.786.191,00	0,00
				64.604.845,03	299.684.574,05	-29.522,98

**ПРИХОДИ / РАСХОДИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА ЗА
ПЕРИОДОТ 01.01.2022 - 31.12.2022 ГОДИНА**

**ВФП 100% БОНД
(9100000000016)**

Назив на поврзаните лица	Приход	Расход	Цел на исплатата
Комерцијална банка АД Скопје	0,00	0,00	Продажба на обврзници - DO2020/01-0150DK
Комерцијална банка АД Скопје	0,00	0,00	Продажба на обврзници - DO2020/15 - 1235DK
Комерцијална банка АД Скопје	0,00	558.402,20	Припишување и исправка на надомест - SKRBNIČKA NAKNADA
ВФП Фонд Менаџмент АД	0,00	13.780,00	Припишување и исправка на надомест - ОБВ ДЕПОЗИТАРНА БАНКА
ВФП Фонд Менаџмент АД	0,00	3.284.724,29	Припишување и исправка на надомест - UPRAVLJAČKA NAKNADA
ТП Ранѓеловиќ	0,00	27.255,39	Припишување и исправка на надомест - NAKNADA REVIZORU EUR
Комерцијална банка АД Скопје	0,00	157.184,00	Припишување и исправка на надомест - ОБВ ДЕПОЗИТАРНА БАНКА
Комерцијална банка АД Скопје	0,00	0,00	Продажба на обврзници - DO2021/ 01 - 0136

ТРОШОЦИ НАПЛАТЕНИ НА ТОВАР НА ИНВЕСТИЦИСКИОТ ФОНД ЗА ПЕРИОД 01.01.2022 - 31.12.2022

Назив на инвестицискиот фонд: Отворен инвестициски фонд ВФП 100% БОНД

Идентификациски број на инвестицискиот фонд: 9100000000016

Вид на трошоци	Износ (МКД)	Учество (%)
Надомест за управување	3.284.724,29	1,0012%
Надомест за депозитарна банка	558.402,20	0,1702%
Трошоци за купопродажба на имот на фонд	42.845,27	0,0131%
Трошоци за водење регистар на удели	0,00	0,0000%
Трошоци за ревизија	27.255,39	0,0083%
Трошоци за изработка, печатење и поштарина на полугодишни и годишни извештаи за сопствениците на удел	0,00	0,0000%
Трошоци за исплата на данокот на имот и добивка на фондот	0,00	0,0000%
Трошоци за објава на проспект	0,00	0,0000%
Други објави пропишани со закон	0,00	0,0000%
Трошоци за месечен надомест за Комисија	393.870,62	0,1201%
Други трошоци утврдени со статут и проспект:	392.442,52	0,1196%
Вкупно трошоци:	4.699.540,29	1,4324%

ДОДАТОК – Извештај за работа на ВФП Бонд о.ф. во 2022 година

ВФП ФОНД МЕНАЏМЕНТ АД СКОПЈЕ

**Извештај за работа на
ВФП Бонд во 2022 година**

Скопје, Февруари 2023 година

Вовед

Овој извештај е изготвен согласно член 114, точка 2 од Законот за инвестициски фондови (Сл. Весник бр. 12/2009; 67/2010; 24/2011; 188/2013; 145/2015; 23/2016 и 31/2020) и претставува составен дел на Ревидираниот Годишен извештај на Отворениот Инвестициски фонд ВФП БОНД.

а) Највисока и најниска вредност на имотот на отворениот фонд и цена по удел во фондот од тековниот период за изминатите пет календарски години

ред. Број	позиција	2018	2019	2020	2021	2022
ВРЕДНОСТ НА НЕТО ИМОТОТ НА ФОНДОТ						
1	Највисока вредност на имотот	111.532.034,11	228.008.002,33	345.125.452,05	388.366.611,57	373,585,331.72
2	Најниска вредност на имотот	62.384.340,95	108.126.317,72	208.101.101,22	331.728.695,16	306,863,237.98
ЦЕНА НА УДЕЛ						
3	Највисока цена по удел	105,6337	113,8945	115,8752	118,7867	118,3210
4	Најниска цена по удел	102,5383	104,8218	105,6499	115,4899	107,2026

*Фондот е основан на 17.01.2017 година

б) Извештај на органот на управување со образложение за постигнатиот деловен резултат на отворениот фонд, промена во портфолиото и планираната стратегија на вложувања во наредниот период.

Изложеноста на имотот на фондот кон долгорочни должнички хартии од вредност на 31.12.2022 изнесува 93,38%, од кои 84,11% претставуваат директни инвестиции во хартии од вредност со фиксен доход, додека останатите 9,27% припаѓаат на ЕТФ-ови преку кои фондот индиректно се изложува на корпоративни обврзници со шпекулативен кредитен рејтинг и државни обврзници од земји од развој и истите се во согласност со стратегијата на вложувања на ВФП Бонд фондот. Од аспект на валутна изложеност, согласно стратегијата на фондот, доларските позиции беа во рамките до 25%, позициите во евра од 50%-65%, додека остатокот припаѓаше на позиции во рубља и денар.

Пазарите на обврзници доживеаја една од најострите распродажби во 2022 година и истата претставуваше најлоша година за пазарот на обврзници во последните 60 години. Најекстремните загуби се забележаа во фондовите кои инвестираат во обврзници со подолг рок на доспевање, поради нивната изразена чувствителност на зголемувањето на каматните стапки.

Со започнувањето на 2022 година, започна и глобалното економско постковид закрепнување, но со се уште големи последици по светскиот синџир на снабдување. На почетокот на првиот квартал во 2022 владееше релативно оптимистичко расположение на светските пазари на капитал, но веднаш по еден месец следуваа глобален шок по Руската инвазија врз Украина. Како резултат на воедниот конфликт следуваа пад на цените на акциите и зголемување на приносите на обврзниците, цените на сировините нагло пораснаа имајќи предвид дека Русија е еден од клучните производители на глобално ниво на неколку важни сировини како нафта, гас и пченица. Предходно наведеното резултираше со дополнително зголемување на инфлацијата како и нарушување на синџирот на снабдување.

Од глобалната финансиска криза, каматните стапки и политиките за купување средства на ФЕД и другите централни банки станаа убедливо најважните сили што дејствуваат на светските пазари на обврзници. Во 2022 година, фокусот на нивните политики се префрли од поддршка на пазарите кон обидите за борба против инфлацијата, а пазарите на обврзници реагираа лошо. Стапката на инфлација во Америка достигна највисоко ниво од 9,10% во месец јуни, што е повеќекратно над долгорочните цели на ФЕД за одржување на инфлацијата во рамките од 2%-3%. Како одговор на тоа, во текот на годината ФЕД изврши седумкратно зголемување на каматните стапки, со што референтната каматна стапка се зголеми за 425 базични поени и јасно стави до знаење дека примарна цел е зауздување на инфлацијата. Се чини дека превземените монетарни политики имаа благо влијание врз макроекономските индикатори и инфлацијата во втората половина од годината имаше благ тренд на намалување, по што достигна ниво од 6,50% во декември.

Слична беше ситуацијата и на европските пазари на капитал, кои исто така се бореа со загрижувачките нивоа на инфлација. ЕУ се покажа доволно подготвена да ги обезбеди своите енергетски резерви за претстојната зима и без руските нафта и гас, а во прилог одеше и релативно потоплата зима. Европската централна банка водеше затегната монетарна политика, иако се чини дека малку задоцни во споредба со Америка. Затегнатата монетарна политика на ЕЦБ во 2022 за прв пат по 2014 година ги изнесе каматните стапки во Еврозоната од негативна територија. ЕЦБ споведоа четирикратни зголемувања на каматните стапки носејќи ги до ниво од 2,5%. Пикот на инфлацијата во Европа, се достигна двоцифрена вредност во месец октомври од 10,60%. По тоа, следеше тренд на пад водејќи ја инфлацијата до 8,50% во декември.

Последниов период повторно е забележано благо зголемување на приносите на обврзниците кое главно се должи на се уште загрижувачките нивоа на инфлација, подгреаниот пазар на труд и тоа дека веројатно очекувањата на инвеститорите во светот за забавена монетарна политика на централните банки е се уште далеку од видикот. Кривата на принос останува изразено инверзна, што значи дека инвеститорите бараат повисок принос за обврзниците со пократок рок на доспевање отколку за обврзниците со подолг рок на доспевање. Приносот на 2-годишните американски обврзници забележа раст и истите

котираат на принос од 4,8%, споредбено со 10-годишната американска обврзница која котира на принос од 3,9%. Слична е ситуацијата и на европските пазари на капитал, каде спредот помеѓу 2-годишната и 10-годишната германска обврзница е изразено позитивен.

Очекувањата се дека во 2023 година ќе се забележи подобрување на пазарот на обврзници, со потенцијалното намалување на стапките на инфлација. Сегашните приноси на обврзниците изгледаат навистина привлечни на среднорочен период за поконзервативните инвеститори. За оние кои сакаат да преземат малку повисок ризик, обврзниците од пазари во развој, државни обврзници со шпекулативен кредитен рејтинг, нудат прилично атрактивни приноси од 7,00% - 8,00%.

Вложувањата и во наредниот период продолжуваат согласно стратегијата на фондот наведена во Проспектот, со цел максимизирање на приносот паралелно запазувајќи ги ризиците.

в) Преглед на работењето за изминатата календарска година со прикажување на следниве податоци на крајот истата:

- вкупна нето вредност на имотот од портфолиото,
- нето вредност на имотот на отворениот фонд по удели,
- показатели за вкупните трошоци и
- распределба на приходите, односно добивката исплатена по удел во тековната година.

ред. Број	позиција	2020	2021	2022
1	ВКУПНА НЕТО ВРЕДНОСТ НА ИМОТОТ ОД ПОРТФОЛИОТО	345.125.452,05	373.426.835,49	322.189.265,53
2	НЕТО ВРЕДНОСТ НА ИМОТОТ ПО УДЕЛИ	115,7358	118,1835	110,6841
	Дополнителни показатели и податоци			
3	Добивка/загуба во тековната година	5.228.572,98	7.419.599,10	-22.461.221,34
4	Однос на трошоците и просечната нето вредност на имотот	1,0147%	1,0128%	1,0095%
5	Однос на нето добивката од вложувањата и просечната нето вредност на имотот	4,01%	2,89%	0,0079%
6	Принос на фондот	1,88%	2,11%	-6,35%

*Фондот е основан на 17.01.2017 година

Главен Извршен директор

Петар Андреевски

